

Bijlage bij Statenvoorstel Actualisatie strategie Circulair Zuid-Holland 2024-2027

Verwerking van de aanbevelingen van de Randstedelijke Rekenkamer

Op 4 juli 2023 is door de Randstedelijke Rekenkamer advies gegeven over de provinciale inzet voor een Circulair Zuid-Holland. Dit advies is als volgt verwerkt in de geactualiseerde strategie Circulair Zuid-Holland 2024-2027.

Aanbeveling 1: Vraag GS om de menukaart met circulaire beleidsopties (die de commissie RWE in januari 2023 ontving) te presenteren in de betreffende commissie. Bepaal of deze menukaart aanleiding geeft tot aanpassing van het circulaire-economiebeleid en geef GS hiertoe opdracht indien gewenst.

In de PS-commissie RWE is op 30 augustus 2023 uitgebreid gesproken over het rapport en de aanbevelingen. De menukaart is inhoudelijk verwerkt in de geactualiseerde strategie. Omdat de commissie duidelijk aangaf dat zij aandacht willen voor een rechtvaardige en inclusieve transitie is een bijgerecht uit de menukaart vertaald in bouwsteen 'Een rechtvaardige en inclusieve circulaire transitie'.

Aanbeveling 2 Als nieuw of herzien circulaire-economiebeleid aan u voorgelegd wordt, draag GS op dan duidelijk aan te geven:

a. Voor welke wijzigingen ten opzichte van het voorgaande circulaire-economiebeleid GS hebben gekozen.

Met deze geactualiseerde strategie wordt u nieuw dan wel geactualiseerde inzet voorgelegd. In hoofdstuk 1 worden verschillende aanleidingen toegelicht. In het kader 'Redesigned' wordt aangegeven hoe we daarin keuzes hebben gemaakt. In bijlage twee is beknopt de voorgaande strategie weergegeven als referentie. In hoofdstuk 2 laten we zien hoe de strategie aansluit bij het coalitie-akkoord.

- De bouwsteen Een rechtvaardige en inclusieve circulaire transitie is nieuw;
- De bouwstenen Circulaire Innovatie, Coalities en Netwerken, Ruimte en PZH circulair zijn een intensivering van de voorgaande strategie;
- De bouwstenen Financiering en Subsidies, Beleid en monitoring en Vergunningen, toezicht en handhaving betreffen een bijstelling.

b. Op welke inzichten vanuit monitoring, verzamelde lessen en/of wetenschap het nieuwe circulaire economiebeleid gebaseerd is.

In hoofdstuk 1 van de geactualiseerde strategie wordt toegelicht dat

- Uit monitoring blijkt dat de grondstoffentransitie in Zuid-Holland nog onvoldoende ver gevorderd is.
- Wetenschappelijke adviezen van onder andere het PBL zijn verwerkt in bouwstenen.
- Na een aantal jaren van opbouw (linksonder in de x-curve) het noodzakelijk is om op te schuiven en instrumenten en beleid in te zetten op circulair op te schalen, obstakels uit de weg te ruimen, te normaliseren en te onderzoeken hoe lineaire activiteiten omgebouwd kunnen worden naar circulaire activiteiten.
- Naast de transitieleer van Drift, maken we in toenemende mate gebruik van de Markttransmissiemodellen van Nijhof Simons.

c. In hoeverre aangesloten wordt op landelijk circulair-economiebeleid en welke afwegingen GS daarbij hebben gemaakt.

In hoofdstuk 1 van de geactualiseerde strategie wordt toegelicht dat we de landelijke transitithema's (iets) meer loslaten en kiezen voor thema's of onderwerpen waar we als provincie verschil kunnen maken.

In verschillende hoofdstukken en bouwstenen komt naar voren dat een passende wet- en regelgeving nodig is om een circulaire samenleving te bereiken. De provincie kiest hiervoor lobby én samenwerking. Enerzijds maken we duidelijk wat organisaties in de provincie, waaronder PZH zelf, nodig hebben om circulair te kunnen handelen. Anderzijds stellen we ons op als een partner van het Rijk en de ministeries om gezamenlijk vooruit te komen.

d. Op welke wijze dit nieuwe beleid middels VTH- en RO-beleid en -instrumentarium anticipeert op het inzetten van meer dwingende maatregelen zoals door Europa en het Rijk is aangekondigd.

In de bouwstenen Vergunningen Toezicht en Handhaving en Ruimte wordt toegelicht dat de circulaire praktijk en de bijbehorende kennisvelden nog volop in ontwikkeling zijn. De provincie zal in de komende periode met haar VTH- en RO-instrumenten de randvoorwaarden voor verantwoorde circulaire activiteiten creëren en zo duidelijkheid bieden aan ondernemers wat wel en niet mogelijk is. Uiteraard is het zaak deze goed af te stemmen op vigerende en verwachte maatregelen uit Europa en van het Rijk.

e. Hoe het beleid eraan zal bijdragen dat raakvlakken met andere opgaven en beleidsvelden benut worden.

In hoofdstuk 1 wordt uitgebreid getoond hoe circulair een cruciaal deel is van de oplossing van tal van provinciale opgaven. Ook in de bouwstenen wordt deze link gelegd. Dit zal dan ook een belangrijke plek krijgen in de uitvoering van de strategie.

f. Welke impact de circulaire beleidskeuzes hebben op andere beleidsopgaven, medeoverheden, ondernemers en inwoners. Betrek deze informatie bij uw besluitvorming over het nieuwe of herziene circulaire-economiebeleid.

In de bouwsteen Coalities en Netwerken wordt ingegaan om de gewenste samenwerking en de wijze waarop de provincie daaraan invulling wil geven. Er is hierbij ook aandacht voor regionale netwerken. Ook partijen die nu nog langs de kant staan, worden uitgenodigd om mee te doen.

De bouwsteen Een rechtvaardige en inclusieve circulaire transitie gaat specifiek in op een rechtvaardige en inclusieve transitie.

In de bouwsteen circulaire innovatie leggen we uit hoe we ondernemers én ketens helpen om te innoveren.

Aanbeveling 3 Vraag GS u aan te geven hoe bij aanbestedingen op het gebied van grond-, weg- en waterbouw rekening gehouden wordt met duurzaamheid.

In bouwsteen PZH Circulair wordt expliciet ingegaan op aanbestedingen in de grond-, weg- en waterbouw. Hierbij wordt aangesloten bij de afspraken uit het coalitieakkoord om in 2030 circulair te handelen.

Aanbeveling 4 Draag GS op om bij het formuleren van nieuw beleid voor andere beleidsvelden dan circulaire economie (bijvoorbeeld voor Wonen of de Energietransitie) aandacht te (blijven) besteden aan:

a. De raakvlakken met de circulaire transitie, en

b. Het toelichten van de mogelijke impact van de gemaakte beleidskeuzes voor de circulaire transitie, andere (transitie)opgaven, medeoverheden, ondernemers en inwoners.

In hoofdstuk 1 van de strategie gaan we uitgebreid in op de relatie tussen de circulaire transitie en andere opgaven, en op de wijze waarop beleidskeuzes tot synergie leiden.

In bouwsteen *Beleid en Monitoring* wordt toegelicht dat het circulaire beleid nog volop in ontwikkeling is. We maken voor alle relevante provinciale beleidsvelden inzichtelijk wat de mogelijke bijdrage is aan de circulaire transitie (beleid, instrumenten, activiteiten) en het bereiken van 50% circulair in 2030.

Aanbeveling 5 Draag GS op om bij de verdere ontwikkeling van de Monitor Circulaire Economie Zuid-Holland te streven naar meer inzicht in het doelbereik. Draag GS op om bij de eerstvolgende publicatie van de Monitor aan te geven in hoeverre daartoe het beleid nader is uitgewerkt in (operationele) doelen en of indicatoren van streefwaarden zijn voorzien.

In bouwsteen *Beleid en Monitoring* wordt hieraan aandacht besteed. We werken toe naar betrouwbare data, monitoren kwantitatief en kwalitatief, en ontwikkelen een deelmonitor rondom inkoop. We vinden het belangrijk om niet alleen de reductie van grondstoffen te monitoren, maar ook de mate waarin het transitiewerk verankerd is in het provinciale werken. Leren en evalueren is een vast onderdeel. De lessen hieruit zullen ook in de toekomst met PS gedeeld worden.

Aanbeveling 6 Vraag GS welke actoren (zoals MRDH, Economic Board Zuid-Holland, InnovationQuarter en de waterschappen) meer betrokken kunnen worden in de beleidsuitvoering ten einde de impact van het provinciale circulaire economiebeleid te vergroten. Vraag GS daarbij aan te geven wat daarvoor nodig is in tijd, middelen en capaciteit

In de bouwsteen *Netwerken en Coalities* werken we met alle relevante partijen in Zuid-Holland samen: medeoverheden, bedrijven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties. MRDH, de omgevingsdiensten en de waterschappen zijn betrokken in het gemeenten-netwerk. Dat netwerk is in opbouw. Met *InnovationQuarter* en *Economic Board Zuid-Holland* blijven we ook in de komende periode afstemmen en zoeken naar maximale gezamenlijke impact, bijvoorbeeld door te gaan werken in missiegedreven coalities en samen met hun netwerken de verantwoordelijkheid te nemen voor de benodigde systeemverandering en het in voldoende mate reduceren van het gebruik van nieuwe fossiele grondstoffen, metalen en mineralen.